

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060207

DOM
2020-12-11
Stockholm

Mål nr
P 13376-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-11-22 i mål nr P 2680-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. OJ

2. AJ

3. MO

4. AO

5. OM

6. HP

7. KP

8. US

9. AS

Dok.Id 1639308

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

10. LW

11. SW

Ombud för 1–11: Advokatfirman Mark- &
Miljörättsbyrån i Sverige AB

Motparter

1. Samhällsbyggnadsnämnden i Lysekils kommun

2. Lysekil Strand AB, 556894-5025

Ombud: Advokatfirman Lindahl KB

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av flerbostadshus på fastigheterna XX m.fl. i Lysekils kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Byggnadsnämnden i Lysekils kommuns beslut den 13 december 2018, § 128 dnr B-2018-190, § 129 dnr B-2018-199, § 130 dnr B-2018-200 och § 131 dnr B-2018-201, och avslår ansökningarna om bygglov.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

OJ, AJ, MO, AO, OM, HP, KP, US, AS, LW och **SW** (OJ m.fl.) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska i första hand upphäva besluten om bygglov på de aktuella fastigheterna och i andra hand återförvisa målet till nämnden för förnyad prövning.

Lysekil Strand AB (bolaget) och **Samhällsbyggnadsnämnden i Lysekils kommun** (tidigare Byggnadsnämnden i Lysekils kommun) har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

OJ m.fl. har anfört bl.a. följande: Samtliga överväganden vid utarbetandet av detaljplanen kan inte framhållas i planbestämmelserna och dessa måste därför tolkas i ljuset av planbeskrivningen. Personer som var med vid framtagandet av detaljplanen har även styrkt att uppförandet av villor, och inte flerbostadshus, var av central betydelse för att marken skulle detaljplaneläggas. Bestämmelsen B i detaljplanen reglerar inte utformningen av byggnad utan avser endast ändamålet med byggnaden. Att marken enligt detaljplanen är lämplig för bostadsändamål innebär inte att detaljplanen tillåter flerbostadshus.

Utnyttjandegraden är i detaljplanen reglerad genom en bestämmelse om största tillåtna byggnadsarea i procent av fastighetsarean. Detta är ett sätt att reglera utnyttjandegraden för enbostadshus medan det för flerbostadshus ska föreskrivas en största bruttoarea ovan mark. Flerbostadshusen utgör en avvikelse från detaljplanen som inte heller kan godtas såsom en liten avvikelse förenlig med planens syfte. Anpassningskravet är inte uppfyllt då de sökta flerbostadshusen skulle ge ett markant och dominerande intryck på platsen i förhållande till befintlig bebyggelse. Takkulören strider mot detaljplanebestämmelser och de intentioner som framgår av planbeskrivningen när det gäller bebyggelsens gestaltning och anpassning till

kulturmiljön. Inte heller avvikelserna i form av byggnadernas placering kan godtas. Avvikelseerna är var för sig och tillsammans sådana att de inte kan godtas som små avvikelser från planen.

Bolaget har anfört bl.a. följande: Detaljplanen tillåter byggnation av bostäder och har inte någon begränsning av antalet tillåtna lägenheter per fastighet. Följaktligen får både enbostadshus, tvåbostadshus och flerbostadshus uppföras. Det hade krävts en planbestämmelse för att flerbostadshus inte skulle vara tillåtet. Detaljplanen är inte otydlig och det saknas anledning att tolka planbestämmelserna i ljuset av planbeskrivningen. Det saknas stöd för uppfattningen att utnyttjandegraden för enbostadshus ska regleras genom byggnadsarea och att utnyttjandegraden för flerbostadshus ska regleras genom bruttoarea. Flerbostadshusen är anpassade och lämpligt utformade med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen samt intresset av en god helhetsverkan. Avvikelseerna avseende takkulör och avstånd till tomtgräns är så väl enskilda som sammantagna att anse som små avvikelser från planen.

Nämnden har anfört bl.a. följande: I bygglovsärenden med moderna detaljplaner ska det gå att läsa planbestämmelserna, och enbart dessa, för att utröna vilka åtgärder som får eller inte får vidtas. Det vore orimligt att kräva en genomläsning av planbeskrivningen, som inte är juridiskt bindande, för att bedöma planenligheten av en åtgärd som lämnats oreglerad i planen. Vid slutförandet av planarbetet ansågs det inte nödvändigt att närmare reglera bostadstypen eller största antalet lägenheter per tomt. Avsaknaden av reglering av antalet lägenheter per fastighet är ett medvetet val som följde av de stora byggnadsvolymer som planen tillåter. Byggrätten har inte heller överskridits i bygglovsansökningarna. Om byggloven skulle upphävas med stöd av vad som framkommer i planbeskrivningen kommer många befintliga detaljplaner bli problematiska att tillämpa och förutsägbarheten, som är ett av huvudsyftena med planläggning, gå förlorad. Takkulören avviker visserligen från detaljplanens bestämmelse men har anpassats till de befintliga husen inom planområdet. De sökta byggnaderna är planenliga till sin utformning och uppfyller anpassningskravet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Om en sökt åtgärd inom ett område med detaljplan inte strider mot detaljplanen och i övrigt uppfyller vissa angivna förutsättningar ska bygglov ges, se 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Om åtgärden inte är förenlig med detaljplanen får bygglov ändå ges bl.a. om avvikelsen är liten och förenlig med detaljplanens syfte, se 9 kap. 31 b § PBL.

En fråga i målet är om det är förenligt med detaljplanen att uppföra flerbostadshus på de aktuella fastigheterna.

En detaljplan består av kartan över det område som planen omfattar (plankartan) och de bestämmelser i övrigt som behövs (planbestämmelserna), se 4 kap. 30 § PBL. En beskrivning av hur detaljplanen ska förstås och genomföras (planbeskrivningen) ska även finnas tillsammans med planen, se 4 kap. 31 § PBL. Det är endast detaljplanen, dvs. inte planbeskrivningen, som är juridiskt bindande och överklagbar, se prop. 2009/10:170 s. 433.

Av planbeskrivningen i aktuellt fall framgår att planens syfte är att möjliggöra cirka tio gruppbyggda småhus alternativt enskilt byggda villor på västsluttningen av Badhusberget. Vidare framgår av beskrivningen att planen innebär att byggrätten, i förhållande till tidigare gällande detaljplan, revideras från flerbostadshus till villor och att ändringen medför en lägre exploateringsgrad. Planbeskrivningen ger således uttryck för att området ska bebyggas med enbostadshus eller småhus och inte flerbostadshus.

För de aktuella fastigheterna gäller planbestämmelse ”B – Bostäder”. Någon reglering som, på motsvarande sätt som uttrycks i planbeskrivningen, begränsar tillåtet antal bostäder per fastighet finns dock inte. Det innebär att bestämmelsen inrymmer såväl enbostadshus som flerbostadshus. Den omständigheten att utnyttjandegraden har reglerats genom en bestämmelse om maximal byggnadsarea, i stället för bruttoarea, kan inte anses innebära att planen endast tillåter enbostadshus.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att aktuell planbestämmelse i en central del inte överensstämmer med det som kommer till uttryck i planbeskrivningen. Det är en brist, som bl.a. innebär att det kan vara svårt för de som berörs att förutse konsekvenserna av planen, men kan inte anses innebära att planbestämmelsen därmed blir otydlig. Eftersom det inte är fråga om en otydlig planbestämmelse finns det inte utrymme att tolka bestämmelsen utifrån planbeskrivningen och vad som där anges om hur planen ska förstås (jfr t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom den 18 december 2014 i mål nr P 5758-14). Mot den bakgrunden anser Mark- och miljööverdomstolen att det är förenligt med detaljplanen att uppföra flerbostadshus på de aktuella fastigheterna.

Nästa fråga är om avvikelsen från detaljplan när det gäller byggnadernas takkulör kan godtas som en liten avvikelse förenlig med planens syfte.

Detaljplanen innehåller en bestämmelse om att tak ska ha beläggning av takpannor eller bandfalsad plåt i röd eller rödbrun färg. Då det i aktuellt fall är fråga om nya huvudbyggnader som i sin helhet uppförs med svart tak och därmed en annan takkulör än den som framgår av en uttrycklig planbestämmelse kan avvikelsen, enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning, inte anses som liten. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom ska därför nämndens beslut om bygglov upphävas och ansökningarna om bygglov avslås. Vid denna utgång saknas anledning att pröva övriga invändningar mot bygglovsbesluten.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg, Rikard Backelin och Li Brismo, referent, samt tekniska rådet Inga-Lill Segnestam.

Föredragande har varit Filip Fava.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-11-22
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr P 2680-19

PARTER

Klagande

Lysekil Strand AB, 556894-5025

Ombud: Advokatfirman Lindahl KB

Motpart

1. Byggnadsnämnden i Lysekils kommun

2. OJ

3. LW

4. AJ

5. MO

6. AO

7. OM

Dok.Id 450287

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.vanersborgstingsratt.domstol.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

8. HP

9. KP

10. US

11. AS

12. SW

Ombud för 2-12: Advokatfirman Mark- &
Miljörättsbyrån i Sverige AB

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut den 21 maj 2019 i ärende dnr 403-3523-2019, 403-3518-2019, 403-3510-2019 och 403-3451-2019, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för nybyggnad av flerbostadshus på fastigheten XX m.fl. i Lysekils kommun

DOMSLUT

Med ändring av länsstyrelsens beslut fastställer mark- och miljödomstolen byggnadsnämnden i Lysekils kommuns beslut den 13 december 2018 § 128, dnr B-2018-190; § 129, dnr B-2018-199; § 130, dnr B-2018-200 samt § 131, dnr B-2018-201.

BAKGRUND

På ansökan av Lysekil Strand AB beslutade byggnadsnämnden i Lysekils kommun den 13 december 2018 att med stöd av 9 kap. 30 § samt 31 b § 1 plan- och bygglagen (2010:900), PBL, bevilja bygglov för nybyggnad av flerbostadshus på fastigheterna XX, YY, ZZ samt QQ i Lysekils kommun. OJ m.fl., överklagade bygglovsbesluten till länsstyrelsen i Västra Götalands län, som genom det överklagade beslutet upphävde nämndens beslut och avskog ansökningarna om bygglov.

YRKANDEN M.M.

Lysekil Strand AB ("Lysekil Strand") har överklagat länsstyrelsens beslut och yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, fastställer byggnadsnämndens beslut om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus på fastigheterna XX, YY, ZZ och QQ i Lysekils kommun.

Byggnadsnämnden har medgett Lysekil Strand AB:s ändringsyrkande.

OJ m.fl. har bestritt Lysekil Strand AB:s ändringsyrkande.

SAKOMSTÄNDIGHETER M.M.

Lysekil Strand AB har till stöd för sitt ändringsyrkande hänvisat till vad som anförts vid länsstyrelsen och har därutöver angett väsentligen följande. Nybyggnad av flerbostadshus är förenligt med den aktuella detaljplanen. Detaljplanen för Bansvik Villor i WW m.fl. innehåller inte några juridiskt bindande begränsningar avseende hur många lägenheter som tillåts per fastighet eller vad för typ av hus som får uppföras. Planbestämmelserna reglerar i stället bland annat placeringen och utformningen av huvudbyggnader och komplementbyggnader, var bostäder får byggas samt hur stor del av respektive fastighet som får utnyttjas. Att uppföra flerbostadshus på fastigheterna är därmed förenligt med planbestämmelserna. Det är planbestämmelserna som är av betydelse för att avgöra förenligheten med planen. Det är fullt möjligt att av planbestämmelserna utläsa vad som gäller för planområdet. Utrymmet för tolkning av planen med hjälp av planbeskrivningen är

därmed begränsat. Att tolka en planbestämmelse med hjälp av planbeskrivningen blir nödvändigt först vid otydliga planbestämmelser. Att de sökta åtgärderna avser flerbostadshus och inte enbostadshus utgör inget hinder mot att bevilja bygglov. Att tolka detaljplanen på sätt att det endast skulle vara tillåtet att uppföra enbostadshus skulle dessutom – sett till den i planen tillåtna byggnadsvolymen – under inga omständigheter vara förenligt med plan- och bygglagens krav på en långsiktigt god hushållning med mark. Lysekil Strand yrkar att mark- och miljödomstolen ska pröva de invändningar mot bygglovsbesluten som inte prövats av länsstyrelsen. Placeringen av byggnaderna på XX och ZZ utgör mindre avvikelser från detaljplanen och något hinder mot att bevilja bygglov på denna grund föreligger inte. Inte heller föreligger något hinder mot bygglov på den grund att byggnadernas tak är i annan kulör än röd, då sex av de sju uppförda husen inom planområdet har beviljats bygglov trots att husen inte har rött tak. Den påstådda påverkan på omgivningen medför inte betydande olägenheter i PBL:s mening. Detta särskilt mot bakgrund av att det endast är den omgivningspåverkan som åtgärderna medför utöver vad som redan prövats och godkänts genom detaljplanen som kan medföra att bygglov inte ges.

Byggnadsnämnden har till stöd för sin inställning anfört väsentligen följande. De meddelade byggloven innebär vissa avvikelser från planbestämmelserna. För samtliga gäller att takbeläggning i annan kulör än röd godtagits, vilket dock ansluter till flertalet redan uppförda byggnader inom planområdet. Vad gäller XX är ett av byggnadens hörn placerat 0,1 meter närmare tomtgräns än tillåtna 4,0 meter. Vad gäller ZZ är ca 4 kvadratmeter av byggnadens 140 kvadratmeter (3 procent) placerade närmare tomtgräns än 4,0 meter. Dessa planavvikelser ansågs av nämnden vara små och förenliga med detaljplanens syfte. I övrigt följde ansökningarna de krav och begränsningar som kommit till uttryck i detaljplanens bestämmelser. En planbeskrivning kan endast om planbestämmelserna ger påtagliga skäl därtill eller om det föreligger specifika tolkningsalternativ i bestämmelserna, ligga till grund för eller påverka beslut om bygglov, då bestämmelserna är juridiskt bindande men beskrivningen inte är det. Att det inte står någon uppgift om största antalet lägenheter per fastighet i planbestämmelserna

är inte en otydlig planbestämmelse som måste tolkas med hjälp av planbeskrivningen. Planbestämmelserna ger därför möjlighet att bygga såväl en-/tvåbostadshus som flerbostadshus, i valfri blandning inom ramen för övriga planbestämmelser.

OJ m.fl. har till stöd för sin inställning hänvisat till vad som anförts vid länsstyrelsen och har därutöver angett väsentligen följande. Planbestämmelserna ska tolkas i ljuset av planbeskrivningen. Av planbeskrivningen kan utläsas att syftet med detaljplanen är att möjliggöra cirka 10 gruppbyggda småhus alternativt enskilt byggda villor. Beviljande av bygglov för uppförande av flerbostadshus skulle direkt strida mot detaljplanens uttalade syfte. Byggnationen strider mot detaljplanen och det finns inte förutsättningar att ge bygglov. Byggnadernas placering och utformning strider mot planbestämmelserna och det kan inte ses som en liten avvikelse. De ansökta byggnaderna är inte heller förenliga med detaljplanens syfte. Det förhållande att det tidigare gjorts avvikelser från detaljplanen vad avser färg på tak är inte ett giltigt skäl att på nytt tillåta sådan avvikelse. Den tilltänkta byggnationen skulle medföra betydande olägenhet, som under alla förhållanden medför hinder mot bygglov. Även om de genom detaljplanen har haft att räkna med viss insyn och skuggning har de endast haft att räkna med dessa olägenheter i förhållande till småhus och villor, dvs. i förhållande till en- och tvåbostadshus. Dessa olägenheter skulle således bli större än vad de haft att räkna med och bör ses som betydande olägenheter i plan- och bygglagens mening. De aktuella ansökningarna skulle också medföra betydande olägenhet till följd av betydligt ökad belastning på väg och parkeringsplatser samt på avfallshanteringen.

DOMSKÄL

Såvitt nu är aktuellt kan konstateras att det av 9 kap 30 § första stycket 2 PBL framgår att det inom ett område med detaljplan som utgångspunkt är ett villkor för bygglov att den sökta åtgärden inte strider mot planen. Om detta villkor inte skulle vara uppfyllt, d.v.s. om åtgärden strider mot detaljplanen, stadgar 9 kap. 31 b § att bygglov ändå får ges om avvikelsen är förenlig med detaljplanens syfte och avvikelsen är liten.

Ovan redovisad reglering medför att en prövning behöver göras om en viss åtgärd strider mot detaljplanen. Först om så skulle vara fallet blir det aktuellt att ta ställning till om det är fråga om en liten avvikelse som är förenlig med planens syfte.

Planbestämmelserna till den för området gällande detaljplanen anger, för aktuellt område, att marken får användas för bostäder. Det anges inte i planbestämmelserna någon begränsning ifråga om det får vara en- eller flerbostadshus. Det saknas anledning att betrakta planen som otydlig med anledning av att den inte innehåller någon begränsning avseende byggnation av flerbostadshus. Något behov att tolka planbestämmelserna mot bakgrund av planens syfte, med planbeskrivningen som tolkningsdata, föreligger därmed inte i detta avseende. Eftersom det inte finns någon planbestämmelse som hindrar byggnation av flerbostadshus strider en sådan åtgärd inte mot detaljplanen. Därmed medför den ansökta byggnationen, i den bemärkelsen, ingen avvikelse från detaljplanen. Det finns alltså i detta avseende inte någon avvikelse från planen som det behöver prövas vare sig om den är liten eller om den är förenlig med dess syfte.

Det förhållande att de sökta åtgärderna avser byggnation av flerbostadshus har därmed inte i och för sig bort medföra avslag på bygglovsansökan.

De enskilda motparterna har i domstolen framfört invändningar även i andra avseenden, vilka länsstyrelsen inte har prövat. Klaganden och nämnden har angett att de anser att mark- och miljödomstolen kan pröva dessa övriga invändningar, trots att de inte behandlats av länsstyrelsen. Mot denna bakgrund ser mark- och miljödomstolen anledning att pröva även övriga invändningar.

Inledningsvis prövar domstolen frågan om det föreligger hinder mot bygglov till följd av att de ansökta åtgärderna avviker från detaljplanens föreskrifter avseende byggnadernas placering på fastigheterna XX och ZZ och kulör på takbeläggning hos samtliga byggnader. Det är ostridigt att avvikelse i och för sig

föreligger i dessa avseenden. Som angetts ovan får en avvikelse från detaljplanen godtas endast om avvikelsen är förenlig med detaljplanens syfte och avvikelsen är liten.

Domstolen anser att föreliggande avvikelser, mot bakgrund av deras art och omfattning och omständigheterna i övrigt, är att bedöma som små.

För att bygglov ska få meddelas räcker dock inte att det är fråga om liten avvikelse. Därtill krävs att en sådan liten avvikelse är förenlig med planens syfte. Domstolen ser därvid anledning notera att det, enligt vad som följer av lagtexten, är avvikelsen som sådan som ska vara förenlig med planens syfte. Uttryckt på ett annat sätt får inte avvikelsen i sig motverka planens syfte.

I planbeskrivningen anges den aktuella planens syfte vara att inom området möjliggöra cirka tio stycken gruppbyggda småhus alternativt enskilt byggda villor. De aktuella avvikelserna, avseende kulör på takbeläggning och ianspråktagande av mark som enligt planen inte får bebyggas, motverkar inte som sådana det angivna syftet med planen. Avvikelserna får därmed anses vara förenliga med planens syfte.

Byggnadsarea och byggnadshöjder är uttryckligen bestämda i planen, och nu aktuell åtgärd kan inte medföra skuggning utöver vad som följer av det som prövats och godtagits i planen. Någon relevant olägenhet i det avseendet, som skulle utgöra hinder för bygglov, föreligger därmed inte. Mark- och miljödomstolen finner inte heller att byggnationen kan anses medföra betydande olägenhet för klagandena till följd av insyn, eller till följd av trafik- eller avfallssituationen. Inte heller i övrigt har framkommit omständigheter som utgör hinder att bevilja bygglov, eller som skulle medföra att det vore olämpligt att medge bygglov med föreliggande avvikelser.

Vid ovan redovisad bedömning ska överklagandet bifallas. Därmed ska länsstyrelsens beslut att upphäva byggloven ändras och nämndens bygglovsbeslut fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 13 december 2019.

Kristian Andersson

Martin Kvarnbäck

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Kristian Andersson, ordförande, och tekniska rådet Martin Kvarnbäck.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.